

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1644. usque ad annum 1651

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119177

§. 37. Nova consultatio circa articulum de Autonomia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67359)

sente Avauffio, qui sub obtentu com-
 minationis Mazarino Cardinali factæ in
 Gallias revocatus fuerat, cuncta, quæ
 circa pacis instrumentum mutanda re-
 cens exhibuerat, omnino Osnabrugæ
 expediri voluit, non alia ex causa,
 nisi quia Monasterii paucos, & forte
 nullos suis studiis addictos inventu-
 rum se noverat.

Sæc. XVII.
 A. C. 1648.

§. XXXVII.

*Nova consultatio circa articulum de
 Autonomia.*

Fervebant adhuc crebræ disceptatio-
 nes circa quosdam Episcopatus, & *Emblem. ad
 Hist. Adam. pag. 56.*
 liberum Religionis exercitium seu Au-
 tonomiam; Cæsarei enim Oratores ten-
 tabant eo inclinare Brandeburgicos, ut
 relicto Episcopatu Mindensi Brande-
 burgicus Elector tantum ex Scham-
 burgi Præfectura acciperet, quantum
 huic Episcopatu æquiparari posset:
 Verum Elector hunc Episcopatum sibi
 jam nuper concessum fuisse obtendens,
 propositam conditionem respuit, nec
 etiam Brunsvicenses a promissa in Epi-
 scopatum Osnabrugensem alternativa
 successione dimoveri poterant; ita nem-
 pe hæc Ecclesiasticorum bona veluti
 ad mortuas devenere manus, quæ
 quidquid semel apprehenderunt, nun-
 quam

Sæc. XVII. quam absque vi dimittunt. Acrius ad-
 A.C. 1648. huc Suecos pungebat Autonomia a
 Cæsare in hæreditariis suis Provinciis
 denegata: cum vero Imperator eapro-
 pter belli protrahendi minas a Suecis
 intentatas pertinæsceret, & aliunde ob
 recusatam Trautmansdorfianæ trans-
 actionis immutationem ipsos etiam A-
 micos suos offendisset, illos vero, qui-
 bus amplissima indulserat, non tam sibi,
 quam Suecis utpote Cæsarem ad indul-
 gendum compellentibus, obstrinxisset,
 hinc die duodecima Januarii per suos
 Oratores circa Autonomiam cum S.R.J.
 Electorum Legatis egit, eisdem pro-
 ponens, quod salvis nuper concessis
 conveniens foret, ut, cum in Episco-
 patibus Magdeburgensi, Hildesienfi,
 „Osnabrugensi, Mindano & Halbersta-
 „diensi, anno 1624. non solum Catho-
 „licæ Religionis, sed etiam Augustanæ
 „Confessionis exercitium publicum fuisset
 „in usu, porro etiam illud manere
 „deberet, ita quidem, ut Nobilitas &
 „subditi Episcopatus Hildesienfis, non
 „obstante transactione inter Episcopum
 „& Duces Brunsvico - Luneburgicos,
 „qua exercitium Augustanæ Confessio-
 „nis Nobilitati dictæ ad septuaginta,
 „subditis vero reliquis ad quadraginta
 „duntaxat annos permittebatur, eo-
 „dem exercitio indefinito tempore gau-
 „dere,

„dere, pariterque in possessione Eccle-
 „siarum, Scholarum, Hospitalium, eo-
 „que pertinentium bonorum, ædificio-
 „rum & proventuum, quemadmodum
 „ea ante initam transactionem habue-
 „rant, relinqui deberent, reliquis ibi-
 „dem contentis in suo vigore perma-
 „nentibus.„

Sæc. XVII.
 A. C. 1648.

Placuit omnibus hoc Cæsaris con-
 silium, exceptis Colonienfibus Legatis,
 qui quoad possessionem bonorum Ec-
 clesiasticorum, & ad ea spectantium
 transactionem anni millesimi sexcen-
 tesimi quadragesimi tertii observari pe-
 tebant, de cetero ad Catholicos uni-
 versim imo & ad Protestantes spectare
 aiebant, quid consilii eo eventu capef-
 sendum sit, si Sueci, rejecta Cæsareo-
 rum declaratione, prioribus placitis
 insisterent, proin novum Instrumentum
 non exhiberetur, donec Protestantes
 mentem suam desuper exposuissent.
 Aliquamdiu Protestantes ad ea, quæ
 Cæsarei recens indulserant, respondere
 distulerunt, ut hoc silentio ac longioris
 moræ tædio plenum in sua postulata
 assensum extorquerent, nihilominus ta-
 men die vigesima prima Januarii coram
 quibusdam Catholicis de retardato pa-
 cis negotio contra Cæsarem, & Catho-
 licorum nonnullos vehementer quere-
 bantur, eoquod Trautmansdorfianam

K k 3

trans-

Sæc. XVII. transactionem temperassent, cum ta-
A. C. 1648. men in ea Catholicis reservatum Ec-
 clesiasticum, exercitium Religionis
 Augustanæ Confessionis ad annum 1624.
 restrictum, plurima cænobia Catho-
 licis relicta, multaque alia ipsi indulta
 fuerint, quæ eorum Majores nunquam
 indulgissent, ac insuper totum Suevicæ
 satisfactionis onus, prout tamen facile
 potuissent, in solos Catholicorum hu-
 meros non rejecerint, sed æqualem,
 imo & potiozem illius partem in se su-
 scipere voluerint. Postea Protestantes
 omnino petebant, ut circa satisfactio-
 nis articulum nihil immutetur, Duci
 Megapolitano, aliisque tantum refun-
 datur, quantum ipsi in Suecorum sa-
 tisfactionem cedere cogentur, Cæ-
 nobia Wirtenbergenia, *Hortus Christi*,
Sintzheim, *Neuhaus* & alia Protestanti-
 bus relinquuntur, Augustæ, Dinckel-
 spilæ, Biberaci & Ravensburgi nihil
 immutetur, circa subditos Lutheranos,
 qui in hæreditariis Cæsaris Provinciis
 agunt, Imperator sit benignior, &
 Badensis causa continuatis tractatibus
 expediatur, ac denique Augustanæ
 Confessionis exercitium Aquisgrani per-
 mittatur, & Catholicorum subditis,
 qui post conclusam pacem Lutheri sectam
 amplexi sunt, sex anni pro emigratio-
 ne præfigantur. Hæc Protestantes lin-
 gua

„gua & calamo proferebant, ac die octa- Sæc. XVII.
 „va Februarii Sueci Cæsareos urgebant, A. C. 1648.
 „ut, ni dissolutos tractatus cernere ve-
 „lint, iis, quæ cum Trautmansdorfio
 „transacta essent, omnino subscriberent,
 „postea Protestantes totam protractæ ne-
 „gotiationis culpam in Catholicos reje-
 „cerunt. Verum hi tam iniquam crimi-
 „nationem ferendo impares, Protestan-
 „tibus respondebant, „neminem latere
 „posse Tractatum gnarum, quam
 „multa hæctenus amore pacis a princi-
 „pio eorundem in præsens momentum
 „Protestantibus indulta sint: quam mul-
 „tis Archi- & Episcopatibus, Cænobiis,
 „Foundationibus, & omni pariter actioni
 „eorum caussa, usque ad concordiam
 „Religionis renuntiatum, atque eorun-
 „dem intuitu sessiones & suffragia in
 „Comitiis Imperii Protestantibus con-
 „cessa sint: Sententiæ, ab Assessoribus
 „etiam de utraque Religione contra
 „ipsum latæ, rescissæ, aliaque indulta
 „sint, quæ majoribus nullo unquam
 „tempore in mentem venissent: quam
 „contra Protestantes a primis opinio-
 „nibus vix latum unguem potuerint
 „dimoveri. Serio igitur perpenderent,
 „hanc duntaxat eorum duritiem paci
 „obstitisse, & licentiam fecisse Coronis
 „adversariis, in imperio grassandi: Ca-
 „tholicos nec unquam approbasse In-

Sæc. XVII. „strumentum Trautmansdorfianum, nec
 A. C. 1648. „eos ad probandum illud fuisse obstri-
 „ctos, cum nullam unquam in Cæsareos
 „tractandi aut concludendi contulerint
 „potestatem aut facultatem, nisi limi-
 „tatam. A veritate alienum esse aj-
 „bant, quod Catholici in hoc Tractatu
 „minus graventur, quam Protestantes:
 „nam non per hunc, sed per Ecclesia-
 „sticum Reservatum, aliosque Pacis
 „Religiøsæ Articulos diu antehac pro-
 „visum fuisse Catholicis, eorumque bo-
 „nis Ecclesiasticis, idque quandoqui-
 „dem tunc pluribus aliis per Protestan-
 „tes occupatis renuntiassent, Sueci-
 „cam quoque Satisfactionem ex bonis
 „Ecclesiasticis, quæ omni jure ad Ca-
 „tholicos alias spectant, maximam par-
 „tem desumptam esse. Porro Catho-
 „licos nihil contrarium statuere existi-
 „mationi, aut conscientiæ Protestan-
 „tium moliri, quia contentissimi fuif-
 „sent, dummodo non id vexationibus
 „Catholicorum & obtrusione suæ Con-
 „fessionis moliti fuissent, & vel hodie
 „molirentur Protestantes.„ Ergo ut
 „saltem Cæsareanorum novissimæ ulti-
 „mæque declarationi acquiescere vel-
 „lent, instabant Catholici illi, qui eam
 „cum Cæsareis amplectebantur: jam e-
 „nim aliqui insolitam hanc in Imperio
 „procedendi rationem pertæsi, maxime,
 „quod

quod nonnunquam præsentiam suam Sæc. XVII.
 in consultationibus publicis data opera A. C. 1648.
 negligi existimarent, Monasterium fue-
 rant regressi: alii quidam, licet Osnab-
 rugæ remanerent, ipsammet adhuc Cæ-
 sareorum declarationem respuebant.
 Insuper Catholici haud immerito ad-
 versus Protestantes querebantur, eo-
 quod nulla hæctenus securitatis firmi-
 tate cum illis transigere potuerint, id-
 que non modo vetustæ Pacis Religio-
 nis, sed etiam recentioris Transactionis
 Pragensis, Pactorum Wirtembergico-
 rum, Badensium, Hildesensium, alio-
 rumque cum Cæsare aut Catholicis
 initorum, quæ pro libitu fere violata
 fuere, exemplis comprobatum redde-
 rent. Nihilominus ipsis Catholicis inter
 se dissidentibus, circa Autonomiam
 Cæsarei Protestantibus novum propo-
 nebant articulum ejusdem tenoris,
 prout in instrumento Pacis Osnabru-
 gensi §. 30. legitur, excepto, quod ad
 Suecorum & Protestantium postulata
 pro Catholicorum Statuum subditis
 sectæ libertas etiam ad privatum, nec-
 non ad longum usum conniyente Su-
 periore introductum, fuerit extensa.
 Nullatenus autem Cæsarei induci po-
 terant, ut in Austriæ Provinciis & Bo-
 hemiæ circulis Templum, sectæque
 usum Lutheranis indulgerent.